

מלחמה על כבוד ישראל: בעקבות המלך אחאב

1. מלכים א פרק טז, כט-לד:

(כט) ואחאב בן עמרי מלך על ישראל בשנת שלשים ושמונה שנה לאסא מלך יהודה וימלך אחאב בן עמרי על ישראל בשמרון עשרים ושנים שנה: (ל) ויעש אחאב בן עמרי הרע בעיני ה' מכל אשר לפניו: (לא) ויהי הנקל לכתו בחטאות ירבעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אטבעל מלך צידנים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו: (לב) ויקם מזבח לבעל בית הבעל אשר בנה בשמרון: (לג) ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להכעיס את ה' אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו:

2. מלכים א פרק יח, א-מו:

(א) ויהי ימים רבים ודבר ה' היה אל אליהו בשנה השלישית לאמר לך הראה אל אחאב ואתנה מטר על פני האדמה: (ב) וילך אליהו להראות אל אחאב והרעב חזק בשמרון: (ג) ויקרא אחאב אל עבדיו ויאמר אל ה' ירא את ה' מאד: (ד) ויהי בהכרית איזבל את נביאי ה' ויקח עבדיו מאה נבאים ויחביאם חמשים איש במערה וכלכלם לחם ומים: (ה) ויאמר אחאב אל עבדיו לך בארץ אל כל מעיגי המים ואל כל הנחלים אולי נמצא חציר ונחיה סוס ופרד ולוא נכרית מהבהמה: (ו) ויחלקו להם את הארץ לעבר בה אחאב הלך בדרך אחד לבדו ועבדיו הלך בדרך אחד לבדו...

(ז) ויהי כראות אחאב את אליהו ויאמר אחאב אליו האתה זה עכר ישראל: (ח) ויאמר לא עכרתי את ישראל כי אם אתה ובית אביך בעזבכם את מצות ה' ותלך אחרי הבעלים: (ט) ועתה שלח קבץ אלי את כל ישראל אל הר הכרמל ואת נביאי הבעל ארבע מאות וחמשים ונביאי האשרה ארבע מאות אכלי שלחן איזבל: (כ) וישלח אחאב בכל בני ישראל ויקבץ את הנביאים אל הר הכרמל: (כא) ויגש אליהו אל כל העם ויאמר עד מתי אתם פסחים על שתי הסעפים אם ה' האלהים לכו אחרינו ולא ענו העם אתו דבר... (לט) וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלהים ה' הוא האלהים: (מ) ויאמר אליהו להם תפשו את נביאי הבעל איש אל ימלט מהם ויתפשו ויורדם אליהו אל נחל קישון וישחטם שם... (מו) ויד ה' היתה אל אליהו וישנס מתניו וירץ לפני אחאב עד באכה זרעאלה:

3. מלכים א פרק כ, א-כא:

(א) וכן הוה מלך ארם קבץ את כל חילו ושלשים ושנים מלך אתו וסוס ורכב ויעל ויצר על שמרון וילחם בה: (ב) וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל העירה: (ג) ויאמר לו כה אמר בן הודד כספך וזהבך לי הוא ונשיך ויבניך הטובים לי הם: (ד) ויען מלך ישראל ויאמר כדברך אדני המלך לך אני וכל אשר לי: (ה) וישבו המלאכים ויאמרו כה אמר בן הודד לאמר כי שלחתי אליך לאמר כספך וזהבך ונשיך ויבניך לי תתן: (ו) כי אם קעת מחר אשלח את עבדי אליך וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך והיה כל מחמד עיניך ושימו בידם ולקחו: (ז) ויקרא מלך ישראל לכל זקני הארץ ויאמר דעו נא וראו כי רעה זה מבקש כי שלח אלי לנשי ולבני ולכספי ולזהבי ולא מנעתי ממנו: (ח) ויאמרו אליו כל הזקנים וכל העם אל תשמע ולוא תאבה: (ט) ויאמר למלאכי בן הודד אמרו לאדני המלך כל אשר שלחת אל עבדך בראשנה אעשה והדבר הזה לא אוכל לעשות וילכו המלאכים וישבהו דבר: (י) וישלח אליו בן הודד ויאמר כה יעשו לי אלהים וכה יוספו אם ישפק עפר שמרון לשעלים לכל העם אשר ברגלי: (יא) ויען מלך ישראל ויאמר דברו אל יתהלל חגר כמפתח: (יב) ויהי כשמע את הדבר הזה והוא שתה הוא והמלכים בסכות ויאמר אל עבדיו ושימו ושימו על העיר:

(יג) והנה נביא אחד נגש אל אחאב מלך ישראל ויאמר כה אמר ה' הראית את כל ההמון הגדול הזה הנני נתנו בידך היום וידעת כי אני ה': (יד) ויאמר אחאב במי ויאמר כה אמר ה' בנערי שרי המדינות ויאמר מי יאסר המלחמה ויאמר אתה: (טו) ויפקד את נערי שרי המדינות והיו מאתיים שנים ושלשים ואחריהם פקד את כל העם כל בני ישראל שבעת אלפים: (טז) ויצאו בצהרים וכן הוה שכה בסכות הוא והמלכים שלשים ושנים מלך עזר אתו: (יז) ויצאו נערי שרי המדינות בראשנה וישלח בן הודד ויגידו לו לאמר אנשים יצאו משמרון: (יח) ויאמר אם לשלום יצאו תפשו חיים ואם למלחמה יצאו חיים תפשו: (יט) ואלה יצאו מן העיר נערי שרי המדינות והחיל אשר אחריהם: (כ) ויכו איש אישו וינסו ארם וירדפם ישראל וימלט בן הודד מלך ארם על סוס ופרשים: (כא) ויצא מלך ישראל ויך את הסוס ואת הרכב והכה בארם מכה גדולה:

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

ש"א י"א	מ"א כ'
(א) ויעל נחש העמוני ויחן על יבש גלעד	(א) וכן הודד מלך ארם קבץ את כל חילו... ויעל ויצר על שמרון וילחם בה: (ב) וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל העירה: (ג) ויאמר לו כה אמר בן הודד כספך וזהבך לי הוא ונשיד ובניד הטובים לי הם:
(א) ויאמרו כל אנשי יבש אל נחש כרת לנו ברית ונעבדך	(ד) ויען מלך ישראל ויאמר כדברך אדני המלך לך אני וכל אשר לי:
(ב) ויאמר אליהם נחש העמוני בזאת אכרת לכם בנקור לכם כל עין זמין ושמתייה חרפה על כל ישראל:	(ה) כה אמר בן הודד לאמר כי שלחתי אליך לאמר כספך וזהבך ונשיד ובניד לי תתן: (ו) כי אם קעת מחר אשלח את עבדי אליך וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך והיה כל מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו:
(ג) ויאמרו אליו זקני יבש הרף לנו שבעת ימים ונשלחה מלאכים בכל גבול ישראל	(ז) ויקרא מלך ישראל לכל זקני הארץ ויאמר דעו נא וראו כי רעה זה מבקש
(ו) ותצלח רוח אלהים על שאול בשמעו כשמעו את הדברים האלה ויחר אפו מאד:	(יא) ויען מלך ישראל ויאמר דברו אל יתהלל חגר כמפתח:

5. שופטים פרק ז, ב-יב:

(ב) ויאמר ה' אל גדעון רב העם אשר אתך מתתי את מדון בגדם פן יתפאר עלי ישראל לאמר ידי הושיעה לי: (ג) ועתה קרא נא באזני העם לאמר מי ירא וחרד ישב ויצפר מהר הגלעד וישב מן העם עשרים ושנים אלף ועשרת אלפים נשארו: ס (ד) ויאמר ה' אל גדעון עוד העם רב הורד אותם אל המים ואצרפנו לך שם והיה אשר אמר אליך זה ילך אתך הוא ילך אתך וכל אשר אמר אליך זה לא ילך עמך הוא לא ילך: (ה) ויורד את העם אל המים ס ויאמר ה' אל גדעון כל אשר ילק בלשונו מן המים פאשר ילק הכלב תציג אותו לבד וכל אשר יכרע על ברקיו לשתות: (ו) והיה מספר המלקקים בגדם אל פיהם שלש מאות איש וכל יתר העם כרעו על ברקיהם לשתות מים: ס (ז) ויאמר ה' אל גדעון בשלש מאות האיש המלקקים אושיע אתכם ונתתי את מדון בגדך וכל העם ילכו איש למקמו...

(ט) והיה בלילה ההוא ויאמר אליו ה' קום רד במחנה כי נתתיו בגדך: (י) ואם ירא אתה לרדת רד אתה ופרה נערך אל המחנה: (יא) ושמעת מה ידברו ואחר תחזקנה ידיך וירדת במחנה וירד הוא ופרה נערו אל קצה החמשים אשר במחנה: (יב) ומדון ועמלק וכל בני קדם נפלים בעמק פארבה לרב ולגמליהם אין מספר כחול שעל שפת הים לרב: (יג) ויבא גדעון והנה איש מספר לרעהו חלום... (טו) והיה כשמע גדעון את מספר החלום ואת שברו וישתחו וישב אל מחנה ישראל ויאמר קומו כי נתן ה' בגדכם את מחנה מדון:

6. מלכים א פרק יט, יח-יט:

(יח) והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו:

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

7.

ש"מ"א י"ג-י"ד	מ"א כ'
(י"ג, ה) ופּלִשְׁתִּים נֶאֱסָפוּ לְהִלָּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעַם כָּחֹל אֲשֶׁר עַל שֵׁפֶת הַיָּם לְרֹב	(א) וּבֶן הַדָּד מֶלֶךְ אֲרָם קָבַץ אֶת כָּל חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם מֶלֶךְ אֹתוֹ וְסוֹס וְרֶכֶב (י) וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן הַדָּד וַיֹּאמֶר כֹּה יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֶפוּ אִם יִשְׁפָק עָפָר שְׁמֵרוֹן לְשַׁעֲלִים לְכָל הָעָם אֲשֶׁר בְּרָגְלִי:
(י"ד, ב) וְשָׂאוֹל יוֹשֵׁב בְּקֶצֶה הַגְּבֻעָה תַּחַת הַרְמוֹן אֲשֶׁר בְּמִגְרֹן וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ כָּשָׁשׁ מְאוֹת אִישׁ:	(טו) וַיִּפְקֹד אֶת נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינֹת וַיְהִיו מְאֵתִים שְׁנָיִם וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקֵד אֶת כָּל הָעָם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים:
(ח) וַיֹּאמֶר וַיְהִינֶתֶן הַנָּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל הָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ אֲלֵיהֶם: (ט) אִם כֹּה יֹאמְרוּ אֲלֵינוּ דָמוֹ עַד הַגִּיעֵנוּ אֲלֵיכֶם וְעַמְדָנוּ תַּחְתֵּינוּ וְלֹא נֵעֲלֶה אֲלֵיהֶם: (י) וְאִם כֹּה יֹאמְרוּ עָלוּ עֲלֵינוּ וְעֲלִינוּ כִּי נִתְּנָם ה' בְּיַדְנוּ וְזֶה לָנוּ הָאוֹת:	(יז) וַיִּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינֹת בְּרֹאשָׁנָה וַיִּשְׁלַח בֶּן הַדָּד וַיְגִידוּ לוֹ לֵאמֹר אֲנָשִׁים יִצְאוּ מִשְׁמֵרוֹן: (יח) וַיֹּאמֶר אִם לְשָׁלוֹם יִצְאוּ תִפְשׂוּם חַיִּים וְאִם לְמִלְחָמָה יִצְאוּ חַיִּים תִּפְשׂוּם:
(כ) וַיִּזְעַק שָׂאוֹל וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֵאוּ עַד הַמִּלְחָמָה וַהֲנֵה הַיָּתֵה חָרַב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ מֵהוּמָה גְּדוּלָה מְאֹד:	(כא) וַיִּצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּף אֶת הַסּוֹס וְאֶת הָרֶכֶב וַהֲכֵה בְּאֶרֶם מִכָּה גְּדוּלָה:

8. מלכים א פרק כ, כב-מג:

(כב) וַיִּגַּשׁ הַנְּבִיא אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ לָךְ הַתְּחִזֵּק וְדַע וְרָאָה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כִּי לְתִשׁוּבַת הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם עֹלָה עֲלֶיךָ: (כג) וְעַבְדֵי מֶלֶךְ אֲרָם אָמְרוּ אֵלָיו אֱלֹהֵי הָרִים אֲלֵהֶיֶם עַל כֵּן חִזְקוּ מִמֶּנּוּ וְאוֹלָם נִלְחָם אַתֶּם בְּמִישׁוֹר אִם לֹא נִחְזַק מֵהֶם: (כד) וְאֶת הַדְּבַר הַזֶּה עָשָׂה הָסֵר הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ וְשִׁים פְּחוֹת תַּחְתֵּיהֶם: (כה) וְאַתָּה תִּמְנֶנָּה לָךְ חֵיל כְּחֵיל הַנֶּפֶל מְאוֹתָךְ וְסוֹס כְּסוֹס וְרֶכֶב כְּרֶכֶב וְנִלְחַמָּה אוֹתָם בְּמִישׁוֹר אִם לֹא נִחְזַק מֵהֶם וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיַּעַשׂ כֵּן: פ

(כו) וַיְהִי לְתִשׁוּבַת הַשָּׁנָה וַיִּפְקֹד בֶּן הַדָּד אֶת אֲרָם וַיַּעַל אֶפְקָה לְמִלְחָמָה עִם יִשְׂרָאֵל: (כז) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִתְּפַקְדוּ וְכָלְכְּלוּ וַיִּלְכוּ לְקִרְאָתָם וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגְדָם כְּשֵׁנֵי חֲשָׁפֵי עֵזִים וְאֲרָם מִלְאוּ אֶת הָאֶרֶץ: (כח) וַיִּגַּשׁ אִישׁ אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר ה' יַעַן אֲשֶׁר אָמְרוּ אֲרָם אֱלֹהֵי הָרִים ה' וְלֹא אֱלֹהֵי עַמְקִים הוּא וְנִתַּתִּי אֶת כָּל הַהֶמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה בְּיַדְךָ וַיִּדְעָתֶם כִּי אֲנִי ה': (כט) וַיַּחֲנוּ אֵלֶּה נֹכַח אֵלֶּה שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה וַיִּכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲרָם מֵאָה אֶלֶף רֶגְלֵי בַיּוֹם אֶחָד: (ל) וַיִּנְסוּ הַנּוֹתָרִים אֶפְקָה אֶל הָעִיר וַתִּפֹּל הַחוּמָה עַל עֲשָׂרִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף אִישׁ הַנּוֹתָרִים וּבֶן הַדָּד נָס וַיָּבֵא אֶל הָעִיר חֶדֶר בְּחֶדֶר: ס (לא) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עַבְדָּיו הַנָּה נָא שְׁמַעְנוּ כִּי מִלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי מִלְכֵי חֶסֶד הֵם נְשִׁימָה נָא שְׁקִים בְּמִתְּנִינִי וְחַבְלִים בְּרֹאשֵׁנוּ וַנִּצָּא אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אוֹלֵי יַחֲזִיק אֶת נַפְשֵׁךָ: (לב) וַיַּחְגְּרוּ שְׁקִים בְּמִתְּנִיָּהֶם וְחַבְלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם וַיָּבֵאוּ אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ עַבְדְּךָ בֶּן הַדָּד אָמַר תַּחֲזִיק נָא נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הַעוֹדְנוּ חֵי אַחֵי הוּא: (לג) וְהָאֲנָשִׁים נִחְשׂוּ וַיִּמְהָרוּ וַיַּחְלְטוּ הַמַּמְנוֹ וַיֹּאמְרוּ אַחִיד בֶּן הַדָּד וַיֹּאמֶר בָּאוּ קַחְהוּ וַיִּצָּא אֵלָיו בֶּן הַדָּד וַיַּעֲלֵהוּ עַל הַמְּרֹכְבָה: (לד) וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעָרִים אֲשֶׁר לָקַח אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אֲשִׁיב וְחוּצוֹת תִּשִּׂים לָךְ בְּדַמְשֶׁק כְּאֲשֶׁר שָׂם אָבִי בְּשְׁמֵרוֹן וְאֲנִי בְּבִרְיַת אֲשִׁלְחֶךָ וַיִּכְרַת לוֹ בְּרִית וַיִּשְׁלַחְהוּ... ס

(לה) וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים... (מב) וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' יַעַן שְׁלַחְתָּ אֶת אִישׁ חֶרְמֵי מִיָּד וְהִיָּתָה נַפְשֶׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְדָּךְ תַּחַת נַפְשׁוֹ: (מג) וַיִּלְךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עַל בֵּיתוֹ סָר וְזָעַף וַיָּבֵא שְׁמֵרוֹנָה:

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

9.

שם"א ט"ו	מל"א כ'
(ח) ויתפש את אגג מלך עמלק חי ואת כל העם החרים לפי חרב:	(לב) ויחגרו שקים במתניהם ויחבלים בראשיהם ויבאו אל מלך ישראל ויאמרו עבדך בן הדד אמר תחי נא נפשי ויאמר העודנו חי אחי הוא... (לד) ויאמר אליו הערים אשר לקח אבי מאת אביך אשיב וחוצות תשים לך בדמשק כאשר שם אבי בשמרון ואני בבית אשלחך ויכרת לו ברית וישלחהו:
(ג) עתה לך והפיתה את עמלק והחרמתם את כל אשר לו ולא תחמל עליו... (כח) ויאמר אליו שמואל קרע ה' את ממלכות ישראל מעליך היום ונתנה לרעה הטוב ממך:	(מב) ויאמר אליו מה אמר ה' יען שלחת את איש חרמי מיד והיתה נפשך תחת נפשו ועמד תחת עמו:

10. יהושע פרק ו, טו-כ:

(טו) ויהי ביום השביעי וישכמו כעלות השחר ויסבו את העיר כמשפט הזה שבע פעמים רק ביום ההוא סבבו את העיר שבע פעמים: (טז) ויהי בפעם השביעית תקעו הכהנים בשופרות ויאמר יהושע אל העם הריעו כי נתן ה' לכם את העיר: (יז) והיתה העיר חרם היא וכל אשר בה לה' רק רחב הזונה תחיה היא וכל אשר אתה בבית כי החבאתה את המלאכים אשר שלחנו: (יח) ורק אתם שמרו מן החרם פן תחרימו ולקחתם מן החרם ושמרתם את מחנה ישראל לחרם ועכרתם אותו: (יט) וכל כסף וזהב וכלי נחשת וברזל קדש הוא לה' אוצר ה' יבוא: (כ) וירע העם ויתקעו בשופרות ויהי כשמע העם את קול השופר ויריעו העם תרועה גדולה ותפל החומה תחתיה ויעל העם העירה איש נגדו וילכדו את העיר:

שאלות, הערות והארות יתקבלו בברכה: amnonbazak@gmail.com